

Вучэбная дысцыпліна «АСНОВЫ ЛАГАПЕДЫІ»

Парушэнні галасу: прычыны, механізм парушэння

Складальнік: Сапагова Вольга Леанідаўна,
старшы выкладчык кафедры лагапедыі
Інстытута інклюзіўнай адукацыі БДПУ

Парушэнні голасу – гэта адсутнасць або засмучэнне фанаціі з прычыны паталагічных змен галасавога апарата.

Існуюць два асноўныя тэрміны для абазначэння паталогіі голасу:

1. Афанія – поўная адсутнасць голасу.

2. Дысфанія – частковыя парушэнні вышыні, сілы і тэмбру голасу.

Парушэнні голасу, звязаныя з рознымі захворваннямі галасавога апарата, распаўсюджаныя як у дарослых, так і ў дзяцей. Паталогія гартані ў дзяцей за апошнія два дзесяцігоддзі ўзрасла, што звязана з пашырэннем мерапрыемстваў па рэанімацалогіі. У яе арсенале маюцца прыёмы і аперацыі, якія ратуюць жыццё дзіцяці, але выклікаюць часам ўскладненні, якія ўплываюць на галасаўтварэнне.

Прычыны парушэнняў голасу

Да парушэнняў голасу часта прыводзяць наступныя фактары:

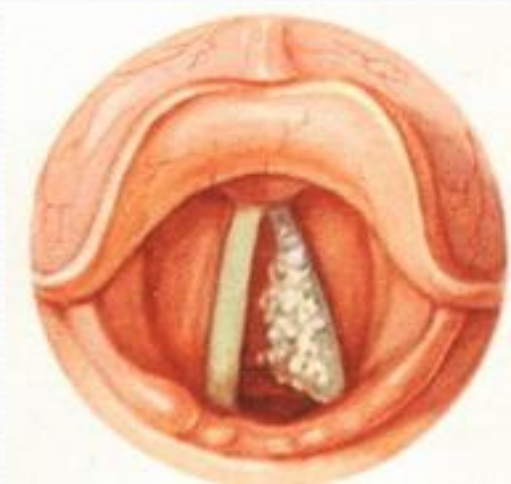
- няправільная будова галасавога апарата;
- паталагічныя працэсы ў кары або структуры галаўнога мозга;
- дзіцячы цэрэбральны параліч;
- запаленне гартані хранічнага характару (хранічныя ларынгіты);
- наяўнасць запаленчых працэсаў у галасавых звязках;
- парэзы і паралічы галосаўтваральных органаў;
- аперацыі, падчас якіх выдаляюцца гартань і галасавыя звязкі;
- наяўнасць рубцоў у гартані пасля аперацыі;
- траўмы або апёкі верхняй часткі дыхальнага горла;
- наяўнасць новаўтварэнняў у горле;
- псіхічная траўма;
- захворванні эндакрыннай сферы;
- шкодныя звычкі.

*Малюнак 1. Аднабаковае пачырваненне
галасавой звязкі*

Малюнак 2. Фіброма галасавой звязкі

Малюнок 3. Папілома галасавой звязкі

Малюнок 4. Паліп галасавой звязкі

Механізм парушэнняў голасу

Механізм парушэнняў голасу залежыць ад характару змяненняў нервова цягліцавага апарата гартані, перш за ўсё ад рухомасці і тonusу галасавых зморшчын, які праяўляецца звычайна ў выглядзе гіпа- ці гіпертонуса, радзей у спалучэнні таго і іншага.

РЕПОЗИТОРИЙ БГМУ

Класіфікацыі парушэнняў галасу

Зыходзячы з лакалізацыі паражэнняў галасавога апарата, парушэнні галасу бываюць:

- **Цэнтральнымі** – парушенне галасу, якое ўзнікла ў выніку паталагічных працэсаў, якія адбываюцца ў сярэдзіне галасавога апарата.
- **Перыферычнымі** – паталагічныя змены адбываюцца ў перыферычнай частцы галасавога апарата.

Па механізму развіцця парушэнні галасу дзеляцца на:

- **Арганічныя** (паталогія галасу, якая ўзнікае па прычыне анатамічных змяненняў або хранічных запаленчых працэсаў галасавога апарата).
- **Функцыянальныя** (не суправаджаюцца запаленымі ці якімі-небудзь анатамічнымі зменамі гартані).

Дадзеныя аб асноўных парушэннях голасу ў дзяцей і падлеткаў

Аспект	Арганічныя засмучэнні				Функцыянальныя засмучэнні		
	Цэнтральная	Перыферычныя			Цэнтральная	Перыферычныя	
Медыцынскі	Псеўдабульбарны параліч	Патолагаанатамічныя змена ў гартані	Патолагаанатамічныя змены ў надстаўной трубе	Зніжэнне слыху	Неўрозы	Перанапружаны голас	Паталагічная мутацыя
Лагапедычны	Афанія, дысфанія пры анартрыі, дызартрыя	Афанія, дысфанія	Рыналарія, рынафанія	Дысфанія, рынафанія	Істэрычныя афанія і дысфанія	Гіперкінэтычная афанія і дысфанія	Персісціруюшы фальцэтны голас; заўчасная мутацыя; мутацыя, якая зацягнулася; перакручаная мутацыя
Псіхалагічны	Зніжэнне камунікатыўнай функцыі гаворкі, парушэнне эмацыйна-валявой сферы						

Якасная характарыстыка парушэнняў голасу

Парушэнне вышыні голасу		Парушэнне тэмбру голасу		Парушэнне сілы голасу	
Манатонны	Трэмаліруючы	Хрыплы	Дыплафанія	Афанія	Знікаючы
Немадуліраваны		Грубый		Слабы	Занадта гучны
Нізкі	Фальцэт	Гартанна- рэзкі Глухі Металічны	«Квакаючы» Пісклявы Назалізаваны		Нізкі

Спис асноўнай літаратуры:

- Алмазова, А.С. Лагапедычная праца па аднаўленні голасу ў дзяцей. Вуч. дапаможнік для студэнтаў дэфектолаг. фак-таў пед. ін-таў. – М.: Асвета, 1973. – 151 с.
- Арлова, В.С. Парушэнні голасу ў дзяцей: вучэб.-метад. дапаможнік. – М.: АСТ: Астрель: Транзіткніга, 2005. – 125 [3] с.
- Лагапедыя: Падручнік для студэнтаў дэфекталагічных факультэтаў педагагічных вышэйшых навучальных устаноў / Пад рэд. Л.С. Волкавай, С.Н. Шахаўскай . – М.: УЛАДАС, 2002. – 680 с.
- Нейман, Л.У. Анатомія, фізіялогія і паталогія органаў слыху і мовы: вучэб. для студ. вышэйшых пед. навучальн. устаноў / Пад рэд. У.І. Селіверстава. – М.: УЛАДАС, 2001. – 224 с.
- Філічева, Г. Б. Асновы лагапедыі: Вучэб. дапаможнік для студэнтаў пед. ін-тов / Т. Б. Филичева, Н.А. Чевелева, Г.В. Чиркина. – М.: Асвета, 1989. – 223 с.

Малюнкi:

- <http://www.medical-enc.ru/4/larynx.shtml>

**Асновы
лагаледыі**

РЕПОЗИТОРІЙ ВГТУ

